

Stílusrétegek

1. Stílusréteg: a társadalmi érintkezés meghatározott területén alkalmazott tipikus nyelvi eszközök összessége. A szövegeknek a kommunikációs színterek alapján eltérő sajátosságai vannak.

Jellemzői:

- a különböző nyelvváltozatokra épül pl. diáknyelv, szleng
- egymástól eltérő kifejezésmódokat használ
- nyelvi eszközkészlete más

A mai nyelvváltozatokra épülő stílusrétegek

- társalgási stílus – a magánéleti szövegek stílusa
- tudományos, szakmai stílus
- a sajtószövegek stílusa
- hivatalos stílus
- közéleti szövegek stílusa – előadói stílus

2. A társalgási stílus – a magánéleti szövegek stílusa

Fogalma: **A kötetlen társas érintkezésben használt nyelvi formák összessége.**

Műfajai:

- szóban: telefonálás, pletyka, vicceselés
- írásban: magánlevél, magánnapló, üzenet

Jellemzői:

- lehetővé teszi az egyéniség szabad kifejezését
- érzelemkifejezés
- vannak bizonyos kötöttségek is: illemszabályok, hagyományok
- a társalgást a kommunikációs tényezők döntően befolyásolják: a beszélő, hallgató viszonya, a lélekállapot, a téma, a helyszín

A társalgási stílus nyelvi jellemzői:

Szóhasználatban:

- változatos, gyakoriak az indulatszavak (jaj, ó), szleng használata
- jó, ha az egyénnek van sajátos, rá jellemző szóhasználat
- szabadon válogathat az aktív és passzív szókincsből

Mondatszerkesztésben:

- a mondatok egyszerűek legyenek és világosak
- fontos a nonverbális eszközök, a gesztusnyelv használata a szóbeli szövegeknél
- változatos modalitású mondatok (pl. felszólító, felkiáltó...)
- szóban a beszéd zenei eszközeinek használata jellemző: hangsúly, hanglejtés, szünet, tempó
- a társalgási stílusban sok az elhallgatás, a hiányos szerkesztésű mondat

A társalgási stílus hibái:

- gyakori a szövegekben a témaváltás, a témától való elkalandozás
- közhelyek használata (**Olyan kifejezések, amelyeket egy közösség adott szituációban gyakran alkalmaz. A gyakori használat miatt a jelentése kiürül, elhalványodik. pl: Ilyen az élet. Az idő majd mindent megold.**)
- szegényes szóhasználat
- töltelékszavak alkalmazása pl.: izé, ő
- a mondanivaló túlbonyolítása
- modorosság (ugyanazon szavak ismételtetése)